

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om kunstnerisk udsmykning af statens bygninger.

Af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.
(Fremsat 9/2 83).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

SF ønsker med dette forslag, at der på finansloven afsættes et beløb til kunstnerisk udsmykning, som svarer til 1 pct. af udgifterne til nyt statsligt byggeri.

Af bemærkningerne fremgår det, at SF mener, at der bliver givet for lidt penge til disse formål, at Statens Kunstfond ikke er i stand til at imødekomme alle ansøgninger, og det er da fuldstændig rigtigt, og man påpeger en række mangler ved den nuværende ordning.

Selve formålet, at få flere penge til kunstnerisk udsmykning af bygninger, tror jeg der kan skabes et meget, meget bredt flertal for her i folketinget. Formålet er naturligvis, i det omfang man overhovedet økonomisk kan overkomme det, rigtigt, sundt og godt, og det må være en opgave, at man hver eneste gang overvejer, om der kunne være muligheder for på statslige, men også amtslige og kommunale bygninger at fremme den kunstneriske udsmykning i forbindelse med nyt byggeri. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er, at man angriber det eksisterende system for, at det ikke kan imødekomme særlig mange ansøgninger.

Jeg har indhentet nogle tal i den anledning og har fået at vide af Statens Kunstfond, at der i årene 1977-82 er indkommet 400 ansøgninger, og heraf har man haft mulighed for at imødekomme de 70. Det vil sige, at der er en stor procentdel, der ikke er blevet imødekommet, men jeg må sige til fru Ingerlise Koefoed, at det ikke er noget, der er specielt for Statens Kunstfond. Jeg har ikke gjort op i procenter, hvor mange ansøgninger vedrørende tipsmidlerne, der ikke bliver imødekommet, eller ansøgninger vedrørende teaterstøtte, der ikke bliver imødekommet, eller andre ansøgninger, vi ikke kan imødekomme, fordi rammerne forbyder det. Men jeg vil gerne sige, at det forekommer mig ikke, at den procentdel, der er tale om vedrørende Statens Kunstfond, er ret meget større, end hvad vi kender inden for en stor del af det kulturelle område.

Hertil kommer, at man selvfølgelig, når man ser forslaget, umiddelbart tænker: ja men vi har jo dog Statens Kunstfond. Rent bortset fra at der altså er en vis procentdel, der ikke bliver imødekommet, må man sige, at vi dog trods alt har fået – ikke mindst takket være en radikal indsats, det vil jeg gerne understrege – en væsentlig forøgelse af Statens Kunstfond og hermed selvfølgelig øgede muligheder for at fremme det formål, som vi vel alle er enige om.

Så kan man rynke på næsen og sige: ja men det er ikke nok, det giver ikke 1 pct. af udgifterne. Nej, det gør det ikke, formodentlig heller ikke selv om det statslige byggeri er for nedadgående. Det kan være, at vi efterhånden nærmer os, men det giver jo nok ikke den procent. Jeg må sige, at vi ser ikke mulighed for at imødekomme forslaget, uanset hvor positivt indholdet er.

Endelig vil jeg sige om selve den tekniske udformning, at jeg synes ikke, det er måden at gøre det på. Hvis man vil denne forbedring, så føler jeg i hvert fald, Statens Kunstfond kunne være et udmærket middel til det. Hvad skal vi have et nyt udvalg for? Hvorfor skal det nu nedsættes? Hvorfor kunne man ikke i givet fald lade Statens Kunstfond administrere de ekstra midler, hvis man vel at mærke havde de midler?

Selve udformningen af forslaget er jeg altså heller ikke enig i, og jeg må altså også af økonomiske årsager afvise forslaget. Så kan man sige, at den gode vilje har man ikke me-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

get at have i, og det har man altså desværre heller ikke.

Søren Hansen (S):

Socialdemokratiet synes også, at dette er et godt forslag. Det er et gammelt forslag, som har været drøftet ofte. Vi har gjort det, andre har gjort det, og hver gang har konklusionen været, at det var et forslag, som burde blive til noget. Nu ser det ud, som om det er inden for rækkevidde. Jeg synes, at der ligger lidt af et columbusæg i forslaget, når man adskiller det, der skal finansiere den kunstneriske udsmykning, og selve byggeriets økonomi, for så får man ikke en overvejelse ind om, at ved at spare lidt her kan man få plads til den ene procent. Jeg synes, at det er en god idé, som det er værd at hæfte sig ved.

Når vi drøfter disse ting, synes jeg, det er vigtigt allerede på dette tidlige tidspunkt at få sagt, at det er afgørende, at kunstnerne kommer ind i en så tidlig fase som overhovedet gør. Det er ikke bare – det fremgår vist også af forslagens bemærkninger – noget med selve bygningen. Det er også noget med det miljø, bygningen eller projektet bliver opført i.

Det vil også være en overordentlig udmærket måde at støtte kunstnerne på. Kunstnerne – det har vi fået understreget ved de seneste behandlinger her i dag – er placeret ringere økonomisk og socialt end nogen anden befolkningsgruppe i dette land: ingen arbejdsløshedsunderstøttelse, ingen hjælp af den type, andre mennesker får. Derfor er denne måde at gøre det på rigtig. I stedet for at støtte på den traditionelle facon støtter vi langt bedre ved at bruge talentmassen og ved at bruge deres arbejdskraft. Det tror jeg at kunstnerne er enige i.

Jeg vil gerne antyde her, at der måske vil være en mulighed for at kombinere tankerne i forslaget med jobskabelsesordningen. Jeg tror, at der ligger nogle muligheder, som vi skal se nærmere på. Den ene procent vil forslå som en skrædder i helvede, især i den reducerede form, man jo allerede har talt om her, men ved at udvide det med f.eks. jobskabelsesordningen tror jeg at vi kunne komme videre.

Der er ikke tale om – det synes jeg vi også skal notere – at man vil pådutte nogen noget. Ansøgningsmængden til Kunstfonden viser, hvilken enorm interesse der er for området.

Det var der måske et og andet parti der kunne have grund til at notere sig. Ansøgningerne om at få kunsten ud i hverdagen er mange. Mulighederne for at tilfredsstille ønskerne er meget få, og her vil vi få en øget mulighed.

Jeg vil godt knytte en kommentar til det, ministeren sagde: hvorfor en ny fond? Det er der mange gode grunde til, bl.a. den, at jo flere gange vi kan sprede ansvaret for fordelingen af midler ud, jo færre gange bliver vi anklaget for eller kan vi anklages for, at det er en snæver gruppe, der sidder og varetager snævre interesser. Selv om ledelsen af Kunstfonden kun sidder i 3 år, kan de alligevel komme ud for det. Jo flere steder man kan dele ud fra, jo bedre. Jeg vil også gerne nævne, at kreditforeningerne og Boligselskabernes Landsforening med deres nye tanker på det område er inde på en god idé. Der vil altså blive en serie af områder, som kan trække i den rigtige retning.

Forslaget er udtryk for strøget mål, en beskeden start på noget, der forhåbentlig kan blive meget større, men hellere en beskeden start på noget, der kan vokse, end ingenting.

Hvorfor udelukke havne og veje og jernbaner? Jeg nyder altid at køre ind til Fredericia station. Der står nogle af de bedst placerede og flotteste skulpturer, vi har i dette land, en lille understregning af, at man godt kan udvide de områder, som man kan forestille sig kunstnerisk udsmykket.

Lad mig slutte med at sige, at det er en af de bedste måder, vi kan støtte os selv og kunsten på, at bruge kunstnerens talenter og produkter.

Eva Møller (KF):

Det beslutningsforslag, vi her skal tage stilling til, drejer sig om at anvende 1 pct. af udgifterne til nyt statsligt byggeri til kunstnerisk udsmykning. Det er et godt og et udmærket formål, og i bemærkningerne til beslutningsforslaget angives det da også, at man har tænkt sig meget vide og meget gode rammer for anvendelsen af pengene.

Når dette er sagt, kunne det være nærliggende at antage, at jeg så på det konservative folkepartis vegne ville tilkendegive, at vi vil stemme for beslutningsforslaget, men desværre har forslaget nogle økonomiske konsekvenser. I bemærkningerne anføres det, at

[Eva Møller]

man anslår udgifterne til 4-5 mill. kr., og det konservative folkeparti ser sig desværre ikke i den nuværende økonomiske situation i stand til at afse 4-5 mill. kr. til dette formål. Det hører til de forslag, der må afvente økonomisk bedre tider.

Jeg skal dog gøre opmærksom på, at dette ikke er et udtryk for en negativ holdning til kunstnerisk udsmykning. Vores positive holdning har vi senest givet udtryk for, som også kulturministeren understregede det, ved på finanslovsforslaget at forhøje bevillingerne til Statens Kunstfond med godt 50 pct. - eller udtrykt i kroner og øre - med 5½ mill. kr.

Mette Madsen (V):

Jeg vil gerne begynde med at sige sådan cirka det samme, som ministeren sagde, at under andre økonomiske omstændigheder kunne vi have megen sympati for forslaget.

I og for sig er det et supplement til Statens Kunstfond, man her foreslår, og Statens Kunstfond har jo gennem årene ved bestemmelsen om udsmykning været medvirkende til at gøre det smukkere og mere spændende for os alle at færdes i hverdagen.

Jeg vil også sige, som den tidligere ordfører sagde, at gennem den forøgelse af Kunstfondens midler, kulturministeren efter nødråbet fra Statens Kunstfond har været mand for at få igennem, er der i øjeblikket flere midler til udsmykning, end der har været i mange år. Jeg synes heller ikke, at hr. Søren Hansen skulle overse, at vi endelig har fået de penge igennem, som jeg er ganske klar over at socialdemokratiske kulturministre også har bedt om, men som socialdemokratiske finansministre, indtil vi overtog det, har bremset.

Jeg synes også, at man skal lægge mærke til, at Kunstfondens forøgelse i kroner bogstavelig talt er det, man nu beder om til udsmykning. Jeg ved nok, at de ikke er øremærket til udsmykning, men der går nogle af dem dertil, og det betyder, at der er bedre vilkår nu for udsmykning, end der har været i mange år.

Hver gang vi har drøftet Kunstfonden her i folketinget, har vi fra venstre peget på det ønskelige i, at der også var amtslige og kommunale kunstfonde og udsmykningsfonde, og der er heldigvis mange steder rundt om i landet, hvor man lokalt har fonde eller bestem-

melser om, at man sætter en procentdel af byggesummen af til kunstnerisk udsmykning af de bygninger, den pågældende kommune står for.

Der er i de senere år blevet stor forståelse for at bevare de gamle, smukke bygninger, fortiden har efterladt os, altså bevare det, der er tilbage efter mange års ligegyldighed og deraf følgende nedrivninger for at få plads til nyt. Når vi bevarer, hvad der nu er tilbage, er det, dels fordi vi gerne vil bevare det som en del af vor kulturelle arv, dels fordi vi kan lide de huses udseende, dels fordi de på en eller anden måde falder mildere på net-hinden eller falder mere naturligt og venligt ind i omgivelserne, end mange af nutidens huse gør. Man kan ikke lade være med at spørge sig selv, hvordan senere tider vil se på det byggeri, vi laver i dag.

Vi mener i venstre, det er vigtigt, at eftertiden også vil finde, at vor tid har efterladt smukke bygninger, men det er ikke nok bare at sætte en skulptur foran eller at hænge et billede eller et relief op på et hus, der er og bliver grimt. Derfor bør kunstnerisk udsmykning være noget, der indgår i et byggeri allerede fra planlægningsfasen, sådan at det ikke bare bliver løse kunstværker, der skal smykke byggeriet, men sådan at det bliver mur- og rumkunst, der præger byggeriet. Det kunne også være, at man simpelt hen bare brugte lidt smukkere materialer.

Derfor skal mit indlæg her i dag slutte med at opfordre alle amter og kommuner og hver enkelt minister til at have en bevidst arkitektonisk holdning til det byggeri, de står for, at have vilje til, at byggeriet bliver så smukt som muligt og har et godt samspil med de omgivelser, det skal passe ind i. Det behøver ikke at have noget med penge at gøre, for der vil altid være flere muligheder inden for en økonomisk ramme.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg er meget enig med fru Mette Madsen i, at der bygges meget, som bestemt ikke er kønt at se på, og at det ville være meget positivt, hvis vi kunne få noget kønnere byggeri. På den anden side skal det, at man får noget kønt byggeri, vel ikke i sig selv være en undskyldning for ikke at lave udsmykning på byggeriet.

[Marianne Bentsen-Pedersen]

Jeg mener, forslaget her har 2 formål. For det første, at det gerne skulle blive lidt sjovere og lidt kønner på færdes rundt i hverdagen i de statslige bygninger. For det andet at sikre eftertiden udsmykning og også mennesker, der kan udføre udsmykning. Vi skal sikre de kunstnere, der arbejder inden for det felt. Det mener jeg er meget vigtigt, for at vi kan bevare et miljø, som eftertiden også kan få gavn af. Hvis man laver et hul i den udvikling, der er inden for det kunstneriske, kommer vi i klemme på længere sigt, og derfor har vi fremsat vort forslag.

Nu er der blevet talt meget om Statens Kunstfond. Jeg mener, at det positive ved denne nye fond er, at det er i samarbejde med de mennesker, der skal bruge bygningen, man nedsætter et udvalg, som skal være med til at udvælge udsmykningsopgaverne. Jeg mener, det er positivt, at statens bygninger nu også kan blive udsmykkede, hvor Kunstfonden jo mere er rettet mod kommunale bygninger.

Når hr. Søren Hansen siger, at det er en skam, at jernbanerne ikke er med, er det selvfølgelig rigtigt nok, at det ikke står i forslaget, men der står dog »jernbanestationer«, og så kan vi jo diskutere, hvordan man skal indrette det i forhold til det.

Jeg synes, at forslaget bærer stærkt præg af at være fleksibelt, fordi der står, at det skal være 1 pct. af byggeomkostningerne, men ikke sådan, at det direkte skal gælde det enkelte byggeri.

Jeg synes også, det er smidigt, at det ikke er forudsat, at det skal være mur- og nagelfast, men noget, som kan indgå på andre måder, og som måske også kan sendes rundt, sådan at det ikke er bygningen som sådan, der bliver udsmykket for 1 pct., men at det er mere smidigt.

Det væsentligste med hensyn til det smidige er nok, at der kommer nogle andre mennesker ind, som måske ikke primært beskæftiger sig med dette område, men som har nogle forbrugersynspunkter. Derfor synes jeg, at udvalget sådan set har en smidig sammensætning i forhold til de andre udvalg, vi kender.

(Kort bemærkning).

Mette Madsen (V):

Hvis jeg husker bestemmelserne om, hvad der sker, når man fra Statens Kunstfonds side har bevilget støtte til et kommunalt byggeri, rigtigt, så er det sådan, at der er 3 fra Kunstfonden, 2 fra kommunen samt arkitekten for det pågældende byggeri. Det vil altså sige, at man har både arkitektens medvirken og medbeslutning om, hvad der skal laves, og at man også har brugerne repræsenteret ved 2 medlemmer af kommunalbestyrelsen, for de er valgt til at varetage brugernes interesse, og de er vel også selv som borgere i kommunen brugere af de ting, der bliver støttet med denne udsmykning. Der skulle altså være repræsentation for forbrugerne allerede i den ordning, vi har i Statens Kunstfond.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg skal bare kort sige, at når jeg siger forbrugeren, så mener jeg ikke kommunalbestyrelsen, men de mennesker, der skal gå og arbejde i den bygning, der er tale om, de, der skal se på den til hverdag. Det synes jeg er noget nærmere forbrugerne end kommunalbestyrelsen.

Poulsgaard (FP):

SF er jo blevet et halvstort parti. Det er en ulykke for landet, men det har vælgerne altså sat ind. Af sådan et parti med en vis størrelse burde man kunne forvente en lille smule også. Mit parti kan lave en alternativ finanslov. I er altså større, I burde også kunne.

Da vi diskuterede videohallojet, sagde fru Marianne Bentsen-Pedersen: ja, så må vi se at finde pengene på en eller anden måde. Denne gang behandler vi et forslag til folketingsbeslutning, hvor der står:

»Folketinget opfordrer regeringen til på de årlige finanslove at afsætte et beløb; der svarer til 1 pct. af udgifterne til nyt statsligt byggeri, til kunstnerisk udsmykning.«

Var det for meget forlangt, når man kommer med et forslag, at man så helt konkret sagde, hvor man vil tage de penge fra? Vil I tage dem fra plejehjem? Vil I tage dem fra ældre? Vil I tage dem fra undervisningen? Hvor vil I tage dem fra? Jeg ved ikke, om fru Marianne Bentsen-Pedersen læser Jyllands-Posten, men ellers vil jeg anbefale hende somme tider at læse den og lægge Sociali-

[Poulsgaard]

stisk Dagblad lidt til side. Der stod i Jyllands-Posten i søndags, at Mitterrand – jeg tror endda, han er en præsident, der ligger fru Marianne Bentsen-Pedersen meget tæt rent politisk – sagde, at de skulle til at spare i Frankrig, de skulle til at skære ned på de offentlige udgifter. Her kommer et parti, der kalder sig ansvarligt, og pøser bare nye udgifter ud uden på nogen måde at dokumentere, hvor man skal tage pengene fra. Det er for dårligt. Jeg kunne have forstået det, hvis det var et lille parti – hvad jeg ville ønske I var – på en 4-5 mand. Så kunne jeg have forstået, at I ikke kunne magte det, men så stort et parti burde faktisk kunne magte det.

Det er selvfølgelig ikke for at få bygninger udsmykket, SF fremsætter dette forslag, det er man sådan set mere eller mindre ligeglad med. Nej, det er, for at de forskellige organisationer kan blive repræsenteret, så vi kan få nogle flere udvalg, så vi kan få nogle gode ben at gnave.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at invitere fru Marianne Bentsen-Pedersen over at besøge mig – jeg skal nok give både en kop kaffe og en øl, det skal vi nok klare – og så tage rundt og se, hvad man gjordeovre i Vestjylland for nogle år siden, da man byggede skoler. Da havde man lokale kunstnere til at udsmykke dem, og det var en fremragende udsmykning, der kom. Ja men overlad dog lidt til de enkelte kommunalbestyrelser selv at finde ud af! Hvorfor i himlens navn skal staten blande sig i alt herindefra? Man tror, at staten skal styre det hele. Uha, jeg kan blive så tosset over sådan noget.

Jeg var glad for den tale, kulturministeren holdt. Jeg synes faktisk, det var en modig tale, hvor kulturministeren i modsætning til fru Marianne Bentsen-Pedersen befandt sig i realiteternes verden. Jeg ved ikke, hvilken verden SFerne befandt sig i, men det er altså ikke det Danmark, der ligger omkring dette hus, man befandt sig i. Man tror stadig væk, at de glade 1960'ere kan fortsætte, og at man bare kan stille krav om udgifter uden at anvise, hvor pengene skal komme fra.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg skal gøre hr. Poulsgaard opmærksom på, at en af forudsætningerne for, at jeg kan komme til at læse Socialistisk Dagblad, er, at

hr. Poulsgaard stemmer for det forslag om pressestøtte, der kommer til behandling senere her i tinget, men det kan vi jo komme tilbage til.

Hr. Poulsgaard taler meget om pengene, spørger, hvor pengene skal komme fra, og henviser til, at der jo er krise osv. Vi behandlede for 14 dage siden et forslag om etableringskonti, hvor vi ville fratage folk muligheden for at spare op på en etableringskonto, som andre skatteydere så skulle betale. Dette forslag indbringer staten, hvis det bliver vedtaget, 300 mill. kr. Så det er ikke, fordi der mangler penge. Det er et spørgsmål om, hvor pengene skal gå hen, og hvor de skal tages fra. De, der laver skattefiduser, skal have lov til at gøre det for skatteydernes penge, 300 mill. kr. – og så står vi her og snakker om 4-5 mill. kr. til kunstnerisk udsmykning!

Det er sådan, at når der er krise, så skal der spares nogle steder. Det ved Mitterrand også godt. Til gengæld er det også sådan, at der er nogle steder, man specielt i krisetider ikke må spare, og det ved Mitterrand også godt. Derfor har han fordoblet det franske kulturbudget.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Så er der en god grund mere til at gå imod støtte til pressen, hvis vi så ikke får Socialistisk Dagblad op at stå.

Tidligt i dag, mens jeg kørte til byen på vej til arbejde, hørte jeg i Radioavisen en skatteinspektør – nu kan jeg ikke huske, hvad han hed – sige, at det slet ikke kunne betale sig at jagte sort arbejde, det var så forsvindende lidt, man fik ind, at det overhovedet ikke kunne betale sig at jagte det, og derfor ville man indstille, at man droppede det. Fru Marianne Bentsen-Pedersen kommer her med dette skattelovsforslag. Hvad ville det i realiteten medføre, hvis fru Marianne Bentsen-Pedersen fik flertal for det? Det ville medføre, at stribevis af arbejdspladser blev nedlagt. Nå ja, det er vi altså meget, meget uenige om.

Fru Marianne Bentsen-Pedersen tror, at alle disse erhvervsfolk, der holder hjulene i gang, er en flok kriminelle, der kun er ude på at stoppe ned i eget for. Vi er altså nogle stykker, der har en anden holdning til det. Vi

siger dem tak for det kæmpearbejde, de gør. De skal ikke generes unødigt.

(Kort bemærkning).

Mette Madsen (V):

Jeg vil gerne stiltfærdigt spørge, om et medlem af folketinget kan kalde det skattefiduser, hvis borgerne i landet benytter de love, der er vedtaget af et flertal i folketinget.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg er ked af, hvis dette skal gå over til at blive en skattedebat. Det synes jeg egentlig ikke kan være rimeligt. Jeg bliver spurgt om, hvordan man kan finansiere det, og så påviser jeg nogle muligheder. Etableringskonti er ikke til erhvervsfolk – det følger af definitionen på etableringskonto – de har nogle andre muligheder.

Til fru Mette Madsen vil jeg godt sige, at hvis en lov bliver brugt forkert i forhold til de intentioner, der ligger i loven, så mener jeg, det er skattefiduser.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, det synes jeg er en rimelig definition af en skattefidus. Hvis man laver en etableringskonto for at etablere sig og så bruger den til at købe anparter og derved får praktisk taget hele beløbet skattefrit til forbrug, så er det en skattefidus, ligesom det er en skattefidus, når fagforeningsmedlemmer får fradrag for beløb betalt til, at fagforeningerne skal beskæftige sig med deres arbejdsmæssige forhold, og fagforeningerne så bruger pengene til at støtte socialdemokratiet, eller når arbejdsgiverne betaler til Dansk Arbejdsgiverforening og trækker det fra og arbejdsgiverforeningen så bruger pengene til at støtte venstre eller konservative. For mig er alle tre slags skattefiduser.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg skal erindre om, at vi drøfter forslag til folketingsbeslutning om kunstnerisk udsmykning af statens bygninger.

Kruse Rasmussen (CD):

De sidste korte bemærkninger kunne godt give anledning til at fortsætte, men jeg skal følge formandens henstilling om at koncentrere mig om det foreliggende forslag.

Jeg vil give tilslutning til ministerens afvisning af forslaget med samme begrundelse som ministeren. Jeg kan heller ikke se nogen fordel ved at oprette et nyt udvalg til at tage sig af de ting, og den økonomiske situation tilsiger jo ikke ligefrem en ekstraudvidelse. Jeg synes, at den nuværende regering har handlet kunstnerisk korrekt ved bl.a. med de radikales støtte at gennemføre en udvidelse fra 10 til 15,5 mill. kr. af Statens Kunstfonds midler. Vi har mig bekendt ikke ledig kapital nogen steder til at lave nye økonomiske tilskud til kunststøtten.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Forslaget drejer sig jo bare om at sikre et ekstra beløb til kunstnerisk udsmykning. Jeg kan ikke se, at det i og for sig skulle forudsætte oprettelsen af et nyt fond. Det kan vel bare indgå i det andet.

I anledning af forslaget om, at vi afsætter et procentbeløb af udgifterne til nyt statsligt byggeri til kunstnerisk udsmykning, er der to sæt af bemærkninger, jeg gerne vil komme med. Det ene sæt drejer sig om beløbene, vi her taler om, og det andet drejer sig om værdien af at bruge penge til kunst.

Først pengene. Ifølge bemærkningerne, der følger med forslaget, drejer det sig om et beløb på 4–5 mill. kr. årlig. Jeg kan ikke i den forbindelse lade være med at mindes, at vi for nogle få dage siden diskuterede to forslag. Det ene drejede sig om tipning, og det andet drejede sig om hestevæddeløb. Tipningen, tipsselskabet, har vel en omsætning på en halv eller måske en hel milliard kroner nu, og af disse går af overskuddet en meget stor del, 71 pct., til idræt. Her drejer det sig ikke om 1 mill. kr. eller 4 mill. kr. eller 5 mill. kr., her er vi oppe i hundreder af millioner af kroner. Det andet forslag drejede sig om hestevæddeløb. Der skal på forhånd af overskuddet gå 20 mill. kr. til fremme af hestevæddeløb i Danmark. Det, vi taler om her, er kunsten og udsmykningen af statens bygninger. Jeg ved ikke, hvad vi når ved at støtte fodbold på den måde. Jeg ved ikke, hvad vi når ved at støtte hestevæddeløb på den

[Bernhard Baunsgaard]

anførte måde. Men jeg er meget sikker på, at vi når en hel masse ved at støtte kunst.

Hr. Poulsgaard, der naturligvis er imod, at der skal ydes penge til det her, og som selv borovre i Ringkøbing amt, burde en dag ofre tid på at tage til Holstebro. Det er, så vidt jeg kan se, det bedste eksempel, vi har i Danmark på, hvad kunst betyder for udvikling af en hel by. Man var for nogle år siden i den situation, at der pludselig var kommet et overskud på kommunens budget, og så købte man et kunstværk, som man stillede op i byen. Resultatet var, at hele byen blev interesseret. Jeg tror, der i den anledning var mellem 1.000 og 2.000 læsere, der tog stilling for og imod, skriftligt, og hvor mange har ikke diskuteret det siden? Hvad skete der med Holstebro? Der kom skub i Holstebro på alle leder og kanter, fordi man pludselig gav sig til at tænke nyt på andre områder også.

Det er det, vi får gennem at beskæftige os med kunst, at vi pludselig kan få øjnene op for sammenhænge eller nye muligheder på andre områder, der ikke har en smule med kunst at gøre, også i erhvervslivet. I dag er Holstebro i den lykkelige situation, at man kan klare at bygge et nyt kunstmuseum, der, så vidt jeg kan se, virkelig er noget helt enestående på det område ved den måde, man udnytter lysvirkningerne på. Man har bygget et stort nyt bibliotek, og man er i gang med at bygge en stor ny administrationsbygning. Det hele vil koste omkring 150 mill. kr. Så vidt jeg kan se, begyndte den udvikling i Holstebro den dag, et byrådsflertal uden rigtig at overveje konsekvenserne af det bestemte sig til at købe en lille broncestatue – jeg tror, hun er 1½ m høj – »Kvinde med kærre«. Derfor er det et godt forslag, der her foreligger.

Jeg ved ikke, om det er rigtigt at fastsætte det som en procentsats, men tænk, om det beskedne beløb til forøgelse af den kunstneriske udsmykning, der her er tale om, fik gang i Danmark, som man fik gang i Holstebro, ved at give os noget at se på i statens bygninger.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt takke for den gennemgående positive indstilling, der har været fra partierne til dette forslag, og jeg kan da love de

partier, der kun har økonomiske grunde til at afvise det, at det er ikke sidste gang, det bliver fremsat. Det skal nok blive fremsat flere gange. Efterhånden vil det være sådan, at jordbunden er gødet så meget for det, at man finder de små penge, det i virkeligheden drejer sig om at finde her.

Der er tre formål med dette forslag. Det første er at formidle kunstneriske oplevelser til et stort og nyt publikum, som det kan være svært at nå gennem traditionelle billedkunstudstillinger. Det andet er at gøre miljøerne rigere, mere varierede og mere spændende. Det kan der i høj grad være behov for. Det tredje er selvfølgelig at give billedkunstnere, som nok er den svageste stillede kunstnergruppe, nye udfordringer og nye arbejdsmuligheder.

Kulturministeren og kulturministerens partifælle hr. Kruse Rasmussen kunne ikke rigtig forstå, hvorfor man skulle oprette et nyt organ til dette. Dertil vil jeg sige, at dette er et beslutningsforslag, og det er ikke for os et spørgsmål om, hvem der skal fordele de penge, men da dette drejer sig om statens bygninger, har vi fundet det rimeligt, at man nedsatte et udvalg, der specielt vurderede behovet for kunstnerisk udsmykning af statens bygninger. Vi taler sådan set om to udvalg, ét overordnet udvalg i kulturministeriet, som skulle tage stilling til, hvilke nybyggerier man synes egner sig for kunstnerisk udsmykning, og hvor meget kunstnerisk udsmykning man skal have af bygningen eller det omgivende miljø, og et andet udvalg, som har at gøre direkte med byggeriet, og hvor bl.a. det personale, som fru Marianne Bentsen-Pedersen også gjorde opmærksom på, som skal arbejde i bygningen, skal være med til at vurdere kunstværkets art, være med til at følge udviklingen inden for arkitekturen og inden for billedkunsten. Dette forslag har – ud over at man naturligvis skal have personalet med ind som medbestemmende – også et pædagogisk formål. Det er meget vigtigt, at man fra begyndelsen har en positiv indstilling hos de mennesker, der arbejder i bygningen, over for det, der sker med bygningen.

Når vi har ønsket at lave et forslag, der specielt drejer sig om kunstnerisk udsmykning af statens bygninger, er det, fordi vi mener, at de penge, som ligger i Statens Kunstfond, først og fremmest bør gå til kommu-

[Ingerlise Koefoed]

nerne. Da vi ved, at kun 18 pct. af de kommuner, der søger kunstnerisk udsmykning fra Statens Kunstfond, har mulighed for at få imødekommet deres ønsker, synes vi, det er rimeligt, at man gør noget specielt for statens bygninger.

Vi havde egentlig meget gerne fremsat et forslag, der gik ud på, at der skulle afsættes et beløb, som svarede til 1 pct. af udgifterne til alt offentligt byggeri, til kunstnerisk udsmykning af offentlige bygninger og miljøer i nærheden af offentlige bygninger. Men det har vi ikke villet gøre, idet vi mener, at staten skærer så stærkt i kommunernes bloktilskud, at det måske ville være lidt ubilligt lige nu at pålægge kommunerne den ekstra udgift. Det vil vi hellere gøre ved at foreslå Statens Kunstfond forhøjet og støtten til kommunernes aktiviteter dermed forhøjet.

Jeg takker hr. Søren Hansen for en meget positiv omtale af forslaget. Hr. Søren Hansen havde virkelig læst forslaget og sat sig ind i, hvad der ligger i det. Jeg er helt enig i, at det er meget vigtigt, at kunstnerne kommer ind i en tidlig fase. Jeg er også enig i, at man kunne overveje at bruge jobskabelsordningen. Når f.eks. jernbanerne og flyvepladserne ikke er med, skyldes det bl.a. en beskedenhed fra min side. Jeg har tænkt: vi må starte et eller andet sted; hvor starter vi? Vi har altså frasorteret noget og vil starte de steder, der er oplagt egnede til kunstnerisk udsmykning.

Hr. Poulsgaard vil jeg gerne takke for indbydelsen til kaffe og øl - og jeg håber også en lille én. Jeg ved ikke, om den kun gjaldt fru Marianne Bentsen-Pedersen, men jeg kommer da meget gerne med. Hr. Poulsgaard taler altid så grebet om den lokale kunstner, som om den lokale kunstner var noget særligt, enten noget særlig sakrosankt eller noget særlig amatøragtigt. Det kan jeg slet ikke forstå. Mig bekendt er enhver kunstner da en lokal kunstner, for han bor da et eller andet sted og arbejder vel også det sted. Vi siger ikke, at en lokal kunstner ikke må være med til at lave en eller anden udsmykning af en kommunal bygning eller en statslig bygning. Det må afhænge af, hvem den kunstner er, hvad den kunstner kan tilbyde, og hvordan det arbejde, han laver, i øvrigt vil passe ind i det byggeri, som man arbejder med.

Der er ikke grund til at sige meget mere. Jeg vil endnu en gang sige, at vi er glade for venligheden og vi er kede af uvenligheden

med hensyn til at prøve på at undersøge, om der dog ikke skulle være en mulighed for at skaffe den smule penge. Vi går videre med det i udvalget, og vi gør endnu en gang opmærksom på, at dette er et beslutningsforslag, og at detaljer selvfølgelig kan ændres på vejen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Aase Olesen (RV), Bernhard Baunsgaard (RV), Lone Dybkjær (RV), Janne Normann (RV) og Niels Helveg Petersen (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat). (Medhjælpende ægtefæller).

(Lovforslag nr. L 177).

Miljø- og planlægningsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om helårsbeboelsesret. [AF Glistrup (FP) m.fl.]. (Lovforslag nr. L 48).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om bindende forhåndsbesked om skattespørgsmål m.v. (Lovforslag nr. L 89).

Skatte- og afgiftsudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

[Fjerde næstformand]

Forslag til lov om ændring af lov om skattemyndighedernes organisation og om klageadgang m.m. (skattestyrelsesloven). (Forlængelse af fristen for sagsanlæg m.m.). (Lovforslag nr. L 95).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget angående begrænsning af importen af varer fra Sovjetunionen (11/3 83):

Udtræder: Anne Grete Holmsgård (VS)

Nyt medl.: Steen Folke (VS)

Skriflig fremsættelse af forslag:

Aase Olesen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat). (Medhjælpende ægtefæller).

(Lovforslag nr. L 177).

Den gældende lov om beskatning af medhjælpende ægtefæller giver fortsat anledning til diskrimination af den medhjælpende ægtefælle, idet det beløb, der kan overføres til den medhjælpende ægtefælle, selv efter de sidst gennemførte ændringer i lovgivningen ikke giver mulighed for, at den medhjælpende ægtefælle i fuldt omfang kan nyde godt af

en række støttelove, som træder i kraft ved f.eks. sygdom og arbejdsløshed. Dette sker heller ikke i tilfælde, hvor udbyttet af den fælles virksomhed er så stort, at der var mulighed for at overføre et beløb til den medhjælpende ægtefælle af en sådan størrelsesorden, at f.eks. dagpengeloven kunne udnyttes fuldt ud.

Ønsket med lovforslaget er økonomisk at ligestille den medhjælpende ægtefælle med en mand eller kvinde beskæftiget med tilsvarende arbejde, men hos fremmede, når virksomhedens udbytte giver mulighed herfor, og samtidig bevare ligestillingen mellem ægtefællerne i andre henseender. Især må det fastholdes, at den medhjælpende ægtefælle er selvstændig, ikke ansat.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 15. marts 1983 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.52